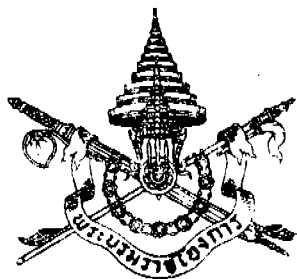

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๔
เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติ
โรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยโรงเรียน
ราษฎร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นกับออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้จัดการและครูใหญ่ต้องจัดให้มีทะเบียนครูทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อนักเรียน สมุดหมายเหตุรายวัน

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

สมุดลงเวลาทำงานของครู และเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา และต้องทำให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและเก็บรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อมีเหตุสมควร รัฐมนตรีจะผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารอื่นในวรรคหนึ่งสำหรับโรงเรียนใดก็ได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๑๗

“มาตรา ๒๗ ทวิ เจ้าของและผู้จัดการต้องจัดทำบัญชีการเงินและบัญชีอื่นของโรงเรียนให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ทั้งนี้ตามแบบและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๑๗

“การอนุญาตของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เปลี่ยนแปลงเจ้าของตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๑๗

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๗

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

“มาตรา ๓๔ ทวิ เจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๔ ตี”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในโรงเรียนในระหว่างเวลาทำการหรือเปิดทำงาน เพื่อตรวจตราควบคุมให้การปฏิบัติของโรงเรียนเป็นไปตามระเบียบ กฎกระทรวง และตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกเจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู มาให้ถ้อยคำหรือคำชี้แจง หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๘

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เจ้าของ
ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูอำนวยการควบคุมความสะอาดตามสมควร หรือ
ให้คำชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของลักษณะ ๔ และ
มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๓
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ลักษณะ ๔

การอุดหนุน ส่งเสริมและช่วยเหลือโรงเรียน

ครูใหญ่ และครู

มาตรา ๔๔ ให้กระทรวงศึกษาธิการอุดหนุนและส่งเสริม
โรงเรียน ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดส่งครูไปช่วยสอนในโรงเรียน
- (๒) ให้อุปกรณ์การศึกษา
- (๓) ให้เงิน ทั้งนี้เฉพาะแก่โรงเรียนการกุศล
- (๔) ให้เช่าทรัพย์สินของกระทรวงศึกษาธิการ
- (๕) อุดหนุนและส่งเสริมด้วยประการอื่น

การอุดหนุนและส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และภายในวงเงินงบประมาณ”

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๗

“มาตรา ๔๔ ทวิ ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมและช่วยเหลือครูใหญ่ และครูของโรงเรียนที่สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้การอบรมทางวิชาการ

(๒) ให้เงินสงเคราะห์ตามส่วนที่รัฐบาลจัดสรรเข้าในกองทุนสงเคราะห์

(๓) ให้เงินสมทบเงินเดือนหรือค่าครองชีพ

(๔) ช่วยเหลือด้วยประการอื่น

การส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และภายในวงเงินงบประมาณ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๔ ทวิ และมาตรา ๔๔ ตรี มาตรา ๔๔ จัตวา มาตรา ๔๔ เบญจ มาตรา ๔๔ ฉ มาตรา ๔๔ สัตต มาตรา ๔๔ อัฐ มาตรา ๔๔ นว มาตรา ๔๔ ทศ และมาตรา ๔๔ เอกาทศ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๗

“ลักษณะ ๔ ทวิ

การคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู

มาตรา ๔๔ ตริ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู ดังต่อไปนี้

(๑) อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามวุฒิหรือค่าสอนซึ่งเจ้าของต้องจ่ายให้ครูใหญ่หรือครู

(๒) แบบและข้อกำหนดของสัญญาการเป็นครูใหญ่หรือครู

(๓) เวลาทำงานของครูใหญ่หรือครู

(๔) การร้องทุกข์ของครูใหญ่หรือครู

(๕) การประนีประนอมข้อขัดแย้งระหว่างครูใหญ่หรือครูกับเจ้าของ

(๖) การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียกเก็บและการนำส่งเงินสมทบ การจ่ายเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๔๔ นว และการจ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพตามมาตรา ๔๔ ทศ

(๗) การสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของครูใหญ่หรือครู โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๔ จัตวา ให้มีกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อจ่ายให้แก่ครูใหญ่หรือครู ตามมาตรา ๔๔ ตรี (๖) หรือ (๗)

กองทุนสงเคราะห์ประกอบด้วยเงินสมทบ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคและเงินรายได้อื่น เงินที่กองทุนสงเคราะห์ได้รับทั้งสิ้นเป็นของกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการ และไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง

การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียกเก็บและการนำส่งเงินสมทบ การจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ และการอุทธรณ์การจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๔ ตรี (๖) หรือ (๗) ระเบียบนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๔ เบญจ ให้ครูใหญ่ ครู เจ้าของ และรัฐบาล ออกเงินสมทบในกองทุนสงเคราะห์เพื่อจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๔๔ ตรี (๗) มาตรา ๔๔ นว และเงินทุนเลี้ยงชีพตามมาตรา ๔๔ ทศ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ครูใหญ่หรือครู ออกเงินสมทบในอัตราร้อยละสามของเงินเดือน หรือค่าจ้างรายเดือนที่ครูใหญ่หรือครูแต่ละคนได้รับจากเจ้าของ

(๒) เจ้าของออกเงินสมทบเป็นจำนวนเท่ากับเงินสมทบที่ครูใหญ่หรือครูออกตาม (๑) เป็นรายคน

(๓) รัฐบาลออกเงินสมทบเป็นจำนวนสองเท่าของเงินสมทบที่ครูใหญ่หรือครูออกตาม (๑) เป็นรายคน

มาตรา ๔๔ ฉ ให้เจ้าของมีหน้าที่หักและรวบรวมเงินสมทบของครูใหญ่หรือครูไว้ทุกคราวที่มีการจ่ายเงินเดือนหรือค่าจ้างรายเดือนตามอัตราที่ครูใหญ่หรือครูต้องออกสำหรับเดือนที่แล้วมา และให้นำส่งตามระเบียบการจัดการกองทุนสงเคราะห์ และการนำส่งเงินสมทบพร้อมด้วยเงินสมทบที่เจ้าของต้องออก ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไปทุกเดือน

ในกรณีที่เจ้าของไม่อาจนำส่งเงินสมทบตามกำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง และได้ร้องขอผ่อนผันการนำส่งต่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย เห็นสมควรจะผ่อนผันเลื่อนกำหนดเวลาการนำส่งเงินสมทบออกไปก็ได้

มาตรา ๔๔ สัตต เจ้าของซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งแต่ไม่ครบตามจำนวนที่ต้องนำส่งในคราวหนึ่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือภายในระยะเวลาที่ได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๔๔ ฉ จะต้องจ่ายเงินเพิ่มอีกในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

จำนวนเงินที่ไม่นำส่งหรือส่งไม่ครบในคราวนั้น ในการคำนวณเงินเพิ่มนี้ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๔๔ อัญฐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของเจ้าของผู้ไม่นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบเป็นระยะเวลาเกินหนึ่งปี โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง ทั้งนี้ เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินสมทบที่ค้างชำระ

วิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวแล้ว ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด आयัด และขายทอดตลาด และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างจ่าย ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของ

มาตรา ๔๕ นว ครูใหญ่หรือครูซึ่งมีวันทำงานมาแล้วสามสิบวันนับแต่วันที่ออกเงินสมทบ มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์ในกรณีเจ็บป่วยและคลอดบุตร ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อตนเอง คู่สมรส หรือบุตรธิดาซึ่งอยู่ในความอุปการะ และมีอายุไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์ ป่วยเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นคนไข้ในของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๔

เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๒) เมื่อตนเองหรือภริยากลอดบุตรเข้ารับการรักษายาบาลเป็นคนไข้ในของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

การจ่ายเงินสงเคราะห์ตามกฎหมาย (๑) หรือ (๒) ให้จ่ายจากดอกผลของเงินสมทบที่เจ้าของและรัฐบาลออกสมทบรวมกัน

ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๔ ตี

มาตรา ๔๔ ทศ ครูใหญ่หรือครูมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อออกจากการ หรือตาย ดังนี้

(๑) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๑ เท่ากับจำนวนที่ครูใหญ่หรือครูได้ออกสมทบตามมาตรา ๔๔ เบญจ (๑) พร้อมทั้งดอกเบ

(๒) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ เท่ากับจำนวนที่เจ้าของและรัฐบาลได้ออกสมทบตามมาตรา ๔๔ เบญจ (๒) และ (๓) โดยไม่มีดอกเบ

ครูใหญ่และครูไม่มีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ในกรณีออกจากการก่อนมีเวลาทำงานครบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่เป็นการออกจากการเพราะโรงเรียนเลิกกิจการ หรือเจ็บป่วยทุพพลภาพไม่อาจประกอบอาชีพเป็นครูใหญ่หรือครูต่อไปได้ หรือออกจากการโดยมีความผิด

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

การนับเวลาทำงานให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนที่ครูใหญ่หรือครูได้ออกเงินสมทบตามมาตรา ๔๔ เบื้อง (๑)

มาตรา ๔๔ เอกาเทศให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีและการเงินของกองทุนสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของลักษณะ ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ลักษณะ ๕

การถอนใบอนุญาตและมาตรการพิเศษ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๘) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๘) เจ้าของผ้าฝ้ายหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๔ ตี (๑)

(๑๘) โรงเรียนตั้งขึ้นหรือดำรงอยู่โดยผ้าฝ้ายพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๒๐) เจ้าของไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไปหรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคง หรือมีหนี้สินเกินกว่าทรัพย์สินอันอาจเกิดความเสียหายแก่โรงเรียน ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕ ทวิ มาตรา ๔๕ ตริ มาตรา ๔๕ จัตวา มาตรา ๔๕ เบญจ และมาตรา ๔๕ ฉ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๘๗

“มาตรา ๔๕ ทวิ เมื่อปรากฏว่าเจ้าของโรงเรียนใดถึงแก่ความตายและไม่มีทายาท หรือมีทายาทแต่ไม่อาจตกลงกันเพื่อดำเนินกิจการโรงเรียนต่อไปได้ อันเป็นเหตุให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือเมื่อโรงเรียนใดมีเหตุตามมาตรา ๔๕ ที่รัฐมนตรีอาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้แก่เจ้าของได้ รัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุমัติรัฐมนตรีอาจสั่งให้โรงเรียนนั้นอยู่ในความควบคุมของสำนักงานการศึกษาเอกชนก่อนที่จะถอนใบอนุญาตก็ได้ และให้ตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ทำหน้าที่แทนเจ้าของและผู้จัดการ และให้ปิดประกาศการควบคุมโรงเรียนนั้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวันไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนและที่อื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเห็นสมควร

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๔๕ ตริ เมื่อมีคำสั่งควบคุมโรงเรียนตามมาตรา ๔๕ ทวิ แล้ว เจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครู หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียน ต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนมอบหมาย และต้องจัดการอันสมควรเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน และดูแลรักษาทrophic ของโรงเรียนตลอดเวลาที่โรงเรียนอยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน และต้องส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชีเอกสารและสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของโรงเรียนให้แก่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนโดยมิชักช้า

ในกรณีที่โรงเรียนใดยังไม่อาจยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงเจ้าของตามมาตรา ๓๓ ได้ เพราะเหตุที่เจ้าของตายและไม่มีทายาท หรือมีทายาท แต่ไม่อาจตกลงกันเพื่อดำเนินกิจการโรงเรียนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนตามมาตรา ๔๕ ทวิ ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าของ

มาตรา ๔๕ จัตวา ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนมีอำนาจอย่างเดียวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ และให้นำความในวรรคสี่ของมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้กรรมการควบคุมโรงเรียนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจควบคุมโรงเรียนให้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ เบญจ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินการโรงเรียนต่อไปได้ หรือไม่ควรให้ดำเนินการต่อไป และมีเหตุสมควรเพิกถอนใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๔๔ หรือสมควรให้สิ้นระยะเวลาควบคุม ให้รายงานให้รัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

มาตรา ๔๕ จ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานระหว่างการควบคุมโรงเรียนหรือการชำระบัญชี ให้จ่ายจากทรัพย์สินหรือกองมรดกของเจ้าของ

คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนอาจได้รับคำตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรีกำหนด โดยจ่ายจากทรัพย์สินหรือกองมรดกของเจ้าของ ”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) บุคคลนั้นฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๕ ทวิ และ
มาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๔๗ ตริ มาตรา ๔๗ จัตวา มาตรา ๔๗
เบญจ มาตรา ๔๗ ฉ มาตรา ๔๗ สัตต และมาตรา ๔๗ อัญญ
แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๗

“ลักษณะ ๕ ทวิ

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๗ ทวิ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาเอกชนขึ้น
คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็น
ประธานกรรมการ อธิบดีกรมสามัญศึกษาเป็นรองประธาน
กรรมการ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู อธิบดีกรมวิชาการ อธิบดี
กรมอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
เลขาธิการคุรุสภา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ผู้ทรง
คุณวุฒิอย่างน้อยสามคนจะต้องเป็นเจ้าของ หรือผู้จัดการ
ผู้ปกครองนักเรียน ครูใหญ่หรือครูซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็น
กรรมการ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็น
กรรมการและเลขานุการ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๗ ตริ ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียน และการจัดทำโครงการส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนต่อรัฐมนตรี

(๒) ให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไข เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

(๓) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของโรงเรียนตามนโยบายของรัฐมนตรี

(๔) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการประสานงานการศึกษากับส่วนราชการอื่น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและส่งเสริมกิจการของโรงเรียน

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๘ จัตวา กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๔๗ เบญจ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ
ตามมาตรา ๔๗ จัตวา กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจาก
ตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรี
อาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนให้
อยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๗ ฉ การประชุมคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการ
ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธาน
กรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม แต่ถ้ารองประธาน
กรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือก
กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้า
คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น
อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๗ สัตต ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการการศึกษาเอกชนมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๔๗ จ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ๑ ๓ คณะกรรมการการศึกษาเอกชนอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้อธิบายและแสดงความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำได้ตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๗

“มาตรา ๕๒ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๗ ทวิ หรือมาตรา ๔๔ ตรี (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงสองพันบาท”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๕๗

“มาตรา ๕๕ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ หรือมาตรา ๔๕ จัตวา ประกอบด้วยมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ผู้ใดเคยถูปรับสำหรับความผิดตามวรรคหนึ่งมาแล้ว ถ้า
ทำความผิดตามวรรคหนึ่งอีกต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพัน
บาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๑๕ ความในมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ ทวิ มาตรา
๔๕ เบญจ มาตรา ๔๕ ฉ มาตรา ๔๕ สัตต มาตรา ๔๕ อัฐ
มาตรา ๔๕ นว และมาตรา ๔๕ ทศ ยังมีให้ใช้บังคับจนกว่า
จะถึงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๒๐ บรรดาข้อบังคับหรือระเบียบที่ออกโดยอาศัย
อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวัน
ที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นระเบียบตามพระราช-
บัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติ^๕ และมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือ
แย้งกับพระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการ
ตามพระราชบัญญัติ^๕

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๔

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยบทบัญญัติบางส่วนและบทบัญญัติว่าด้วยการอุดหนุนโรงเรียนในพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ที่ใช้บังคับอยู่ยังไม่เหมาะสมกับภาวะปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุดหนุนส่งเสริมและช่วยเหลือโรงเรียน ครูใหญ่และครู กับให้มีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์สำหรับสงเคราะห์ครูใหญ่และครู จัดให้มีคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเพื่อให้ดำเนินกิจการโรงเรียนต่อไปได้ในระหว่างระยะเวลาที่โรงเรียนจะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาต กับจัดให้มีคณะกรรมการการศึกษาเอกชนขึ้นเพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้